

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омук баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биридди норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

Российской Федерация «Кыра предпринимательство субъектарыгар анаан нолуоктааһын, учуот уонна отчуотунас судургутуллубут тиһигин туһунан» 1995 сыл ахсынны 29 күнүнээби 222-ФС №-дээх Сокуонун Саха Республикатын сиригэр-уотугар тутуу Саха Республикатын Президенин 1996 сыл балаһан ыйын 3 күнүнээби 1469 №-дээх Ыйаабынан бигэрэтиллибит бэрээдэгэр уларытылары уонна эбиилэри киллэрэр туһунан

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ПРЕЗИДЕНИН ЫЙААҔА

Бюджетка подоходнай нолуок кэмигэр уонна ордук толору киириитин уонна предпринимательскай үлэнэн дьарыктанар граждандар нолуоктааһынан куотунар чаччыларын тохтоутууну хааччылар сыалтан, Российской Федерация туһаанаах нормативнай актата ылыныллылар диири «Кыра предпринимательство субъектарыгар анаан нолуоктааһын, учуот уонна отчуотунас судургутуллубут систематын туһунан» Российской Федерация Сокуонун Саха Республикатын сиригэр-уотугар тутуу бэрээдэгэр манньк уларытылары уонна эбиилэри киллэрэргэ:

- 7 пуунга «Пассаждары таһы» диири абзацка манньк ис хоһоонноох г) хос пууну эбэргэ;
- г) лодкалар, катердар—үлэ 50 саамай алын төлөбүр;
- «Чаһынай практиканан дьарыктанар нотариустар» диири абзаһы ылан кэбиһэргэ, «Юридическай өгөнү оҕоруу—үлэ ыйдаабы 1000 саамай алын төлөбүр» диири абзаһынан солбуйарга.
- 7 пууну манньк ис хоһоонноох абзаһынан эбэн биэрэргэ;
- Мунуттан 15 кииһи үлэһиттээх (бэлэрээттэһин уонна граждандар-правовой

характердаах атын дуогабардарынан үлэ-лээччилэри киллэрэн турар), эргинэ-атыылаһар үлэнэн дьарыктанар юридическай кыахтаах тэрлэтлэргэ уонна эргинэр-атыылыыр үлэнэн кууһунан уонна бириддилен, транспорт бары көрүгүнэри-нэн таһааһы уонна пассажиры таһы-нан дьарыктанар бириддилен предпринимателлэргэ анаан нолуоктааһын учуот уонна отчуотунас судургутуллубут систематыгар булгуччулаах киирини көрөргө. Патент стоимоһун кэмигэр киллэрдэхтэринэ предпринимателлэр ити категориялар дохуоттары уонна ороскуоттары учуоттааһыны ытытыттан босхолонолор.

Саха Республикатын сиригэр-уотугар эргинэр-атыылаһар үлэни олоххо киллэрэр атын дойду граждандарыгар патент ыйдаабы стоимоһун манньк кээмэйдэрин олохтуурга:

- кууһунан эргинэр-атыылаһар үлэ—үлэ ыйдаабы 20 саамай алын төлөбүр;
- бириддилен эргинэр-атыылаһар үлэ—үлэ ыйдаабы 10 саамай алын төлөбүр.

11 пууну манньк редакциялырға: Патент төлөбүрүн тэрлэтлэргэ аһан иһэр квартал иккис ыйын 1 күнүгэр диири болдоххо киллэрэллэр, бириддилен предпринимателлэр уонна атын дойду граждандар патены ылаахтарын иһинэ толору кээмэйини киллэрэллэр.

13 пууну «Бириддилен предпринимателлэр» диири тыллар кэннилэриттэн уонна атын дойду граждандар» диири тылларын эбэн биэрэргэ.

14 пуунга манньк ис хоһоонноох абзаһы эбэргэ: Патены атыылаһан ылыыта суох үлэни олоххо киллэрдэххэ, нолуок государственной инспекцията ыстараап быһытынан Российской Федерация сокуоннарынэн олохтоммут үлэ төлөбүрүн саамай алын кээмэйин 50-га төгүллэбит саһаны ирдээн ылар. Ыстараап суумата куораттар уонна улуустар бюджеттарыгар бэриллэр.

Саха Республикатын Президенэ **М. НИКОЛАЕВ.** 1997 сыл кулун тутар 14 к. Дьокуускай к. № 74.

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ПРЕЗИДЕНИГЭР М.Е. НИКОЛАЕВКА

Намнаабы педагогической училищеба художник Е. М. Шапошников аатын ингэрэр туһунан инициативаны өйөөһүн

Ытыктыбыллаах Михаил Ефимович! «Энгисэли» хаһыакка художественной хайыскалаах үөрэтин ытыллар Намнаабы педагогической училищеба биллилээх художник Е. М. Шапошников аата ингэриллээ наадалааһын туһунан бопуруоһу көтөбөр кэккэ ыстатыйалар бэчээттэннилэр. Бу бопуруос художник бири дойдулаахтарын ортотугар уонна художниктар Союзтарыгар киири урукку коллегаларынан өрдөөбүттэн туруорсуллар.

Ефим Михайлович Шапошников (1926-1971 сс.) —саха кинигэтин уонна станковой графикатын искусствотын биллилээх саһалааччылартан биридэстэрэ. Уруһуйдаах оҕо кинигэтин сайыннарыга киири кылаата уһулучу улахан. Саха оболорун хас да көлүөнэтэ, оскуолаба киириэх иһинээби саастартан саһалаан, бу художник С. Данилов, П. Тобуроков, И. Гоголев, Д. Суорун-Омоллоон, С. Элэй, Н. Амма-Аччыгыһа, Н. Якутскай, Л. Попов уо. д. а. саха элбэх поэттары уонна прозаиктары кинигэлэригэр дыкты толкундаах уонна маастарыстыбалаах уруһуйдары кытары добордоспунтара.

Е. М. Шапошников айар үлэтэ олохтоох уонна киири научнай таһаарыларга үрдүк сыананы ылбыта. Киири айбыт үлэлэрэ күндү национальной художественной нэһилиэстибэ быһытынан музейдарга, оскуолаларга, маассабай информация средстволарыгар билигин да актыыбынайдык туһаныллар. Киири оҕдооботунан бэлэхтэммит художник 130 үлэтэ Намнаабы училищеба бэйэтигэр муньбулунна. Таарыччы эттэххэ Ефим Михайлович Даадаарга төрөөбүтэ уонна оҕо саһын атаарбыта, манна Нам педучилищетын сана баараһай манган таас дьизэтэ тутулунна.

Тиһэбэр, Е. М. Шапошников Намнаабы сирин кытары киири саһалаабыт бүтүн дьизэ кэргэн айар династията сибээстии. Олор истэригэр үс кыыс: Туйара Ефимовна —РФ художестволарын Академиятын Красноярскайдаабы айар мастарыскайын выпускницата, Дьокуускай коракка Красноярскайдаабы художественной институт филиалын

старшай преподавателэ: Екатерина Ефимовна— опера уонна балет Национальной театрын кылаабынай художнига; Анта Ефимовна—РФ скуруйааччыларын Союһун чилиэнэ, тылбаасчыт: кыра быраата Михаил Михайлович — Дьокуускайдаабы художественной училищеба преподавателэ, СР оскуолаларын үтүөлээх учуутала.

Ефим Михайлович Шапошников бири дойдулаахтарын инициативаларын үөрүүнэн өйөөн туран, биһиги, аллараа иһин баттаабыттар, бу биллилээх художник уонна киири аатын Намнаабы педагогической училищеба ингэри биһиги общественноспытынан сөптөөх өйдөбүлүнэн уонна үөрүүнэн көрсүлүө диири ааһабыт.

А. Н. Осипов, Саха Республикатын духовноска Академиятын Президентэ, И. А. Потапов, Саха Республикатын духовноска Академиятын академига, В. Г. Петров, СР культураны үтүөлээх үлэһитэ, Нам улууһун Бочуоттаах граждандарына.

АБЫИХ ТЫЛ МИНЬИГЭС

БИИРГЭ ЫҤЫАХТЫАХТАРА

комиссиятын председателинэн Рехлясов Е. П. таллылар.

Н. СИВЦЕВ, хаһыат анал корр.

БАЧЫЫМЫ ӨЙӨӨТҮЛЭР

Бөдөг государственной уонна политической деятель М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сыллаах юбилейин көрсө «Ленагаз» АО Намнаабы эксплуатационнай аймааһына коллектива бириккэн квартираба гааһы киллэрини үлэтин ороскуотун бэйэтэ уйуунарын туһунан улууска үлэ коллективтарыгар аһабыс суруга бэчээттэммитэ.

Бу бэртээхэй бачымы ис дьыала улуустаабы отделын үлэһиттэрэ итинтик өйөөтүлэр. Кинилэр бэйэлэрин уопсай муньахтарыгар бу бопуруоһу дүүүллэһэн баран, **БИИР КҮҤҮЛЭЭХ ХАМНАСТАРЫН М. К. АММОСОВ ААТЫНАН ФОНДАБА КИЛЛЭРЭРГЭ** бири киири курдук куластаатылар. Ити үс мөлүйөҥ кэригэ солкуобайга тэҥнээр.

Ис дьыала отделын сотрудниктарын бу үтүө өйөөһүнэрин атын коллективтар, тэрлэтлэр, коммерческой структура үлэһиттэрэ кыахтарын ааһынан-суоттанан бэйэлэрин сэмэй кылааттары киллэриэхтэрэ диири эрэнабыт.

Биһиги корр.

СГУ-га Нам улууһун ыччатын күнэ

М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сылын туолар юбилейин бэлиэтиир программа иһинэн кулун тутар 20 к. СГУ-га «Нам улууһун ыччатын күнэ» ытытылына. Намтан 200-тэн таһа киириэх делегация киири сырытта.

СГУ преподавателлэрин, студенттары уонна Нам улууһун салалатын, ыччаттары истиги сыһыаннаах көрсүһүлэрэ үрдүк таһынаахтык ытытылынылар. Сарыыарда СГУ бастагы проректорын А. Н. Алексеевы үөрэх чааһыгар проректорын Е. Е. Петровы, факультеттар деканнарын кытта көрсүһүү буолла. Көрсүһүүгэ биһиги улууспун салалатын уонна СГУ икки ардыларынаабы дуогабары дүүүллэстилэр. Былааны таһынан эрэне сылдар студенттар сохторо былаанаммыт үөрэххэ көһөрүлүннүлэр. Бу улуус өттүттэн улахан ситиһини.

Эбизтэ кэниэ «Нам улууһун студенттарын ассоциациятын» кытта көрсүһүү тэрилиннэ. Ассоциация председатели, Хатырыктан төрүттээх Уваров Николай уонна ассоциация чилиэннэрэ улуус дьаһалатыгар бэйэлэрин санааларын эттилэр. Кэпсэтигэ студенттар ассоциациялары сымалы-соруун, иһинки былааннарын билиһиннэрдилэр.

Көрсүһүү истиги быһыыга-майгыга ытытылына. «Эдэр интеллигеннэр» түмсүүлэрэ биһиги делегациябын кытта көрсүһүүлэрэ эмиз суолу-иһини, үчүгэй өйдөбүлү хаалларда. Сылдыбыт дьон дуоһунан, астынан тарбастылар, иһинкитин биригэ үлэлэһэр туһунан кэпсэтистилэр.

Сага тутуллубут Естественнай наукалар факультеттарыгар улууспун ыччата сылдьан бу сүпкэн тутууну астына көрдө. СГУ уонна улуус ыччатын икки ардыларыгар шахмакка, дуобака, мини-футболга күрэхтэһини тыһааһыннаахтык барда. Кэниэ «Брэй-ринг» ооньуу ытытылына.

Кэниэ СГУ культурнай киһингэр буолбут биэчэргэ СГУ 4 курсун студенткатыгар Надежда Лугинова Аммосов аатынан стипендияны улуус баһылыга А. Н. Ядрев туттарда. 15 туйгун үөрэхтээх студенттарга махтал суруктар уонна 200-түтүл харчынан бириэмийэ туттарыллына.

А. Н. Ядрев уонна А. Н. Алексеев дуогабарга иһин баттаатылар уонна хардарыта туттарыстылар, сувенирдары бэлэхтэстилэр. Биэчэргэ Ил Түмэн Палататын

председателэ Е. М. Ларионов, Ил Түмэн Палататын наукаба, үөрэһирингэ, ыччакка комитетын председатели А. Н. Жирков кыттыны ылылар.

Кэниэ 7 чаастан буолбут Нам улууһун ыччатын концерт саалы толору муштубут бири дойдулаахтарбыт, ыалдьыттар биһирээн көрдүлэр. Консертга биһиги улууспун эдэр талааннара: «Мичээр» народнай ансамбль, «Радуга» үркүү коллектива, «Сардаана» мода театра, бириддилен ырыаһыттар, оскуола оболорун уоллартарын хора уо. д. а. кыттылар.

СГУ-га үөрэнэр студенттарыгар хас бириддиленгэр бородоуктанан көмө оҕоһулунна.

«СГУ-га» Нам ыччатын күнэ» мероприятие улуустартан аан бастаан ытытылыбытын, үрдүк таһынаахтык барбытын уонна үгэскэ кубулуйуон сөбүн преподавателлэр эттилэр.

Матэриалал туһунан сийлини суруйууну хаһыат аныгы нүөмэригэр ааһахыт.

В. РЫКУНОВА.

ХОМОЙУОХ ИИНИН...

Кулун тутар 18 күнүгэр биһиги улууспунугар Саха сирин Духовнай академиятын академиктара ыалдьыттаатылар. Академия тэрлээһинин, сыалын-сорууну туһунан бу академия президенэ, Саха сирин Аан дойдуга аатырдыбыт художник, академик Афанасий Николаевич Осипов, сахалартаан бастагы анал үрдүк Консерватория үөрэхтээх, биллилээх композитор Захар Константинович Степанов, бу академия эппизтиир секретара, биллилээх поэт Моисей Дмитриевич Ефимов кэпсэтилэр, айар үлэлэригэр иһинки сорууктары билиһиннэрдилэр. Саха республикатын үтүөлээх артистара Мария Евсеевна Николаева, Захар Степанов сага ырыаларын ыллаан иһитиннэрдилэр.

Ол эрэри, хомойуох иһин, 19 чаастан сабаланахтаах көрсүһүүбүт дьон кэлбэккэ телевизионнай вариантынан норуокка кэспирбитигэр күһэллиннэбит.

И. КРИВОШАПКИН

1997 СЫЛ—М. К. АММОСОВ СЫЛА

Оболорум, кытаатын!

Мин 1987 сыллаахха ахсынньы 19 күнүгэр тахсыбыт «Ленин суола» хаһыат 152 №-и тутан олоробун.

Ити сыл төлөнөөх революционер М. К. Аммосов төрөөбүтэ 90 сылын туолуохтааҕа. Оройун кииниттэн кини төрөөбүт сирин, дьонун-сэргэтин, кинилэр үлэ-эрийдэрин-хамнастарын туһунан хаһыакка сырдатаары көрөспөнөннөр кэлбиттэр этэ.

Ол сыл мин маннайгы кылааны үөрэтэрин. Арай үөрэнэ олордохпутуна кылааным аанын кыратык толгусуһаат бэркэ билэр журналист-

пыт Терентий Халыев кириэн кэлбитэ. Оччолорго начальнай кылаастарга М. К. Аммосов паартата дьэн баара. Ол паартаба кылаас саамай туйгунтан туйгун үөрэнээччтэ, активна олонор үөрэнээччтэ. Терентий Халыев онунук паартаба олонор үөрэх туйгуннарын Семенов Стаси-гы уонна Попова Наташаны хаартыскаба түһэрбитэ. Ол хаартыскатын «Ленин суола» хаһыакка кыра быһаа-рылаах бэчээттэлиит этэ.

Билигин ити үөрэппит оболорум XI кылаас үөрэнээччилэрэ. М. К. Аммосов 100

саанын кэрэ бэлэхтэрдээх көрсөр сыалтаа кылаастарын салайааччылара Ядрихинская Дарья Григорьевна уонна Сивцева Раиса Семеновна тэрээһиннэринэн элбэх сүбэ мунньах кэиниттэн улууэ бары выпускниктарыгар анаан ыгырыы ылыммыттара. Бу ыгырыылар сүрдээх дириг ис хоһооннообун бары үчүгүйдик билдэллэр. Онон оскуолаба ытыллар мероприятияларга активнайдык кытта-кытта экзаменнарын ситиһилээхтик туттарар сыаллаах үлэли-хамсыы сылдьаллар.

Ити тэтимнэрин өссө түпсараан, экзаменнарын ситиһилээхтик туттаран сити-хотуу аттестатын хас биюди үөрэнээччим түһүгэр ыга тутан, олох көнө суолу-гар эрэллээхтик, чинник үк-тэнэрэ буоллар дьэн баа-саанаалаахпын. Ол санаам туолуо дьэн бигэ эрэллээ-пин.

Чэ, оболорум кытаатын! Төрөппүттэргитигэр, билэр дьоннугутгар, табаарыста-гытыгар, кылаастаргыт салайааччыларыгар, учууталлар-гытыгар, саппаарыт күн-нэри үөскэтимэн. Биэр дой-дулаахпыт, Саха сирин чулуу уола М. К. Аммосов юбилейн үөрэххэ, үлэбэ үрдүк көтө-Бүлүүдүлээхтик көрсүбүг.

Н. С. ВИНКУРОВА,
учуутал.

ЭНЕРГЕТИКТЭР СОҔУНУУЛААХ БЫҺААРЫНЫЫЛАРА

Республика энергетиктэрин бырачыас-акциялара сал-банар. Кулун тутар 12 күнүгэр «Хотугу ситим», «Кини ситим» уонна «Хотугудуу-илинги ситим» предприя-тиялар үлэнииттэрэ хамнас иһин төлүүргэ модьуйан «Якутскэнерго» дьэтин пикеттээтилэр. Электропрофсоюз рескомун председателэ Николай Ткачев эпитинин, кулун тутар 3 күнүттэн Бүлүүтээби ГЭС каскадын үлэнииттэрин забастовката салбанар. Хаачыйыһын дьарыктанар 720 киһи үлэтигэр тахсыбат. Кулун тутар 6 күнүттэн Не-рьюнгритаагы ГРЭС Дальнай Востокка электроэнергияны биэрэр агрегата тохтотулунна. Коллектив быһаарытын-нан, кулун тутар 17 күнүгэр «Арбаангы электрической ситим» үлэнииттэрэ болдобо суох забастовканы са-адыллар.

Бу күннэргэ «АПРОСА» АК иһин сорботун—24 млрд. солкуобайы төлөөтө. Ол эрээри ити проблеманы барытын кыайан быһаарбат. Сэрэдээ буолбут салаа предприя-тияларын директордарын сөбизитигэр үп-харчы кризис-тиллэрэн электроэнергия тарихын үрдэтэххэ эрэ тахсар кыах баарын туһунан санаа этилиинэ.

СИА.

Василий Михайлович Абрамов—Арбын Баһылай би-ниги оскуолабытыгар 1979 сыллаахха директорууан ананан үлэли кэлбитэ. Ол сааһана Арбынга 8-с кылаас саҕа аһыллыбыт кэмэ этэ. Оскуола инвентарынан, көд-дөрөн үөрэтэр пособиелари-нан о. д. а. тэриллэринэн хааччыллыта мөлтөх турук-тааба. Оскуола сана дьээтэ ол дьыл үлэбэ киирбитэ. Икки дьынэн оһох оттулла-ра. Саҕа директор кэлээт даҕаны үлэ үөһүгэр төбөтүн оройунан түспүтэ. Саҕа ос-куолаба малы-салы булуу, иһит-хомуос экирээтинтэ, ос-куола ис-тас үлэтэ, ол бы-һыгар отделение үлэтигэ-хамнаһыгар көмөлөһүү ма-нан арай чэпчэки үлэ буол-батах этэ.

Василий Михайлович оло-эрдэбиттэн хаһаайыстыбан-най үлэбэ эриллэбит буолан, бириэмэтин сатаан аттаран үлэлиирэ. Оскуола наадаты-гар куоратынан, оройун киининэн сотору-сотору ба-рара. Ол аайы барытыгар транспорт көстүбөт этэ. Со-рох түгэнгэ кини Намтан Хатырыкка диэри автобуһу-нан кэлэн баран, Көбөкөҕө сатыы түһэн кэбиһэрэ. Ким сиппит олодору, со-ро-бор олох да сатыы айаннаан кэлэрэ. Көр, онук кыһам-ныһаах үлэниит этэ Василий Михайлович.

Кыһынар, иксыыр дьини билбэт кыһа көбүстээбэ. Дьо-ну кытта мөккүһэрин, эти-һэрин биридэ даҕаны иһи-тиннэрбэтэбэ.

В. М. Абрамов кэлэригэр мин М. Аммосов аатынан совхоз Арбынаабы отделени-етын старшай биригэдири-ринэн үлэлирим. Кинини кытта үлэм да хайысхаты-нан, кини да быһытынан балайда алтыһыт буолам-мын, Василий Михайлович туһунан суруйарга сананым.

Отделение үлэтэ хамнаһа хаһан үмүрүйбүтэ баарай? Хас күн-айы итэбэс-быһа-бас күөрэйэн тахса турара. Ол аайы тула көрөр тэри-тэбитинэн олохтоох оскуола коллектива буолара. Оччо-лорго сельсовет председатели-нин Сивцев К. Е. эдэр саа-һыгар ананан кэлэн үлэли-битэ. Кини кыһамныһаах, ирдэбиллээх салайааччы этэ. Баһылайдаах Көстөкүүн май-гыларынан, үлэлиир хаачы-стыбаларынан даҕаны бэйэ-бэйэлэрин толорсон биэрэр курдуктара. Ол иһин даҕа-ны күп бүгүнүгэр диэри исти-ниник санаһаллар. Билигин Баһылай ыалдыан дойдуту-гар Майа элиэннэтигэр быраатыгар олонор. Төһө да ыраабын иһин, Көстөкүүн быыс буоллар эрэ доборугар баран билсэн кэлэр идэлээх.

Ол сааһана Арбын отделени-етын үлэтэ-хамнаһа үчү-гүйдэр аһааһааныгар сыл-дыара. Онуоха олохтоох ос-куола коллективын үтүэтэ-өгөтө элбэх этэ. Сааскы тө-рүөххэ учаратынан түүһүн харабыллааһын, ыаннык-сыттары солбууу, эһи-аһы-лыгы бэлэмнэһин, сайын-гы кэмгэ үлэ-сыһыалаан лаабырдарыгар сүөсүһүттэни солбууан сыһыатын, күһүн-

үгү, сааскы хотон сыбаа, хотоннор хаардарын түһэри-ни о. д. а. үлэлэргэ оскуола педколлектива, үөрэнээччи-лэрэ олох көтөхтүк көмө-лөһөллөрө. Онно барытыгар салайааччы оруола улахан этэ. Итинник практика үөрэ-

быр үлэтин олуэ үчүгүйдик тэрийэн Федоров Л. А., Ива-нов А. И. (учууталлар) на-чальныгынан, Соловьев Н. Н., Иванов П. И. (пенсонердар) поварынан, наставныгынан баһылаан көһүлээн илдьэ сылдьаллара.

Бэйэ дойдутууан, дьонунан киэн туттуу, бэйэ-бэйэбэ кө-мөлөһүү, истин иһин үөс-күүрүгэр көмө, тирэх буо-луох этилэр. Оскуола кол-лектива нэһилээккэ ытыл-лар культурнай сыһыала-га, араас тематической ис

күрэхтэһинилэргэ миэстэлэһин кэллэхтэринэ олуэ үөрэрэ. Бастаабыт оболорго махта-нан оскуолатыгар линейка тэрийэн онно биллэрэрэ.

Кини сытыары-сымнабас майгылаах буолан коллек-тива, үөрэнээччилэрэ, төрө-птүттэрэ убаастыыллара. Ди-ректор соруудабын толорол-лоро.

В. М. Абрамов оскуолатын кыһалбатын быһаарса сар-сырда аайы кэриэтэ сель-совет хонтуоратыгар, кэлин дьаһалта хонтуоратыгар сыл-дыара. Салайааччыга тылын ылыһынар, лоп-бааччы бы-һаарыһаах астык директор этэ.

Дирин биллээх, элбэки аахпыт кини быһытынан ис-тас политиканы, күннээки быһы-майгы хайдабын дьонго сатаан тирнэрдэр дьобурдааба. Кииниттэн бары да үөрэнэрбит. Василий Ми-хайлович кини барыта үөрэх-тээх буоларыгар кыһаллара. Ол иһин оскуола базата мөлтөһүн аахсыбакка, ки-һээниги консультууну аһан кылаастарын бүтэрбэтэх оболору үөрэппиттэрэ. Ити дьаһал таах хаалбатаба. Хас да оло киһэ үөрэнэн идэ ылбыта. Опытаах учуутал үлэтигэр мэдди ирдэбиллээ-бэ.

Биһиги оскуолабыт саас аайы халаан уутугар барар кутталлаах буолан, оскуола малын-салын үөһэ куотта-ры, сааһылааһын үлэтин эрдэттэн ыттарара. Оскуо-ла баһаарынай өттүнэн кө-мүскэллээх буолуутун сити-һэрэ. Тас үлэнииттэригэр мэд-ди өйдөтө-саната сылдьара. Кэлинги сылларга оскуола базата биллэрдик түспүбүтэ. Дэнгэ көстөр станоктары булан ажалтарбыта. Үөрэ-нээччилэргэ анаан масте-ской дьэ астарбыта. Онон оболор дьобурдара сайдыр-гар кыах баар буолбута.

Учуутал Л. А. Федоров үөрэтэр оболорун оһохукта-ра үөрэнээччилэр улуустаа-бы, республикатаабы быыс-тапкаларыгар ситиһилээх-тик кытытыттара. Бу та-лааннаах, чаччы уус Леонид Афанасьевичка кэлин кэмгэ оскуола администрациятын өттүттэн өйөбүл суох буолла дини саньыбын. Үөрэнээччи-лэр уонна төрөппүттэр оп-толоругар авторитетынан ту-һанар Л. А. Федоров Президент стипендиаттарын иһилигэр киллэриллибэтэ-бин астымматын.

Билигин оскуола дьэиэтэ олуэ кырабас, ирдэбилтэ эппиэттээбэт. Ол иһин үөрэ-нэргэ-үлэлиргэ ыарахан. Василий Михайлович сельсо-вет председателинин, дьаһал-та баһылыгынан үлэли сыл-дыбыт Иван Ивановичтын сүүрүн-көтөн, Арбынга ос-куоланы тутууну туруореу-буттара. Кинилэр бырайык-тыгар-смстнай докумуону онотторон, акылаатын ба-баналарын түһэттэрэн үөрүү-кетүү бөбө буолбуппун. Ол эрээри үп-харчы суоһунан саҕа оскуолабыт тутууга тохтообута. Быһылгы 1997 сылга оскуола тутуутун хар-чыта көстөн, үлэтэ салданара буоллар, олуэ хайбалаах буолуо этэ.

Кыры нэһилээккэ саҕа оскуола тутуутугар суолта биэрэн нэһилээк уонна улуэс дьаһалталара хамсатыһаах дьаһаллары ылан, эрчим-нээхтик үлэлиллэрэ эрийди-лэр. Бу оскуола олоххо кири-иттэ нэһилээк үөрүүтэ. Ытыктыр директорбит В. М. Абрамов сырдык ыратын туолуута, сүүрбүт-көппүт эрийн тиллэнтэ буолуох этэ.

В. М. Абрамов айылбаба, булка-аска сыһыанын туһу-нан аһан аһарар хайаан да наадалаах дини саньыбын. Кини саха киһитин үгэһинэн сааланарын, балыктырын, оттуурун олуэ сөбүлүүрө. Мэдди айылбаба сылдьара. Онтон дуоһуйан, үөрэн-көтөн кэлэрэ, Абыһахтык саҕарар бэйэтэ сиргэ-дойдуга сырыт-тавына саната-нигэтэ эл-биргэ дьылы буолара, сүр-гэтэ көтөһүллэрэ. Саас аайы Леонид Афанасьевичтын кустуу-хаастыы өрүс ары-тыгар киирлэлэрэ. Биэр саас дьоммун сайыһан мин эмнэ киирсе сылдьыбыттаарым. Ол саас олох да мөһийэн тахсыбыппыт. Ол эрээри үлэ-лээннээхпит Баһылай ула-хантык хомойбутун көрбөтө-бүм. Киниэхэ кылаабынайа айылбаба сыһыанын, кэрэ-титтэн дуоһуйуу быһыһаа-ба. Онтон үөрэх дьыла бүл-үтүн кэниэ уолпускатыгар олуэ сөбүлээн уонна тап-таан сылдьар кытытыгар ходоһалаах, быста-быста сал-банан, уһаан-кэнгээн бара ту-рар Соһоойу дьэн ааттаах күөлгэ балыктырын сөбү-дүүрэ. Күһүнүгү мунҕа киһи-тэ суох буолбат этэ.

Биһиги Баһылайбыт Ар-бын сирин иккис төрөөбүт дойдутууан биллэнэрэ. Ол да иһин хаһыакка суруйар ис-татыһатыгар Арбын Баһы-лай дьэн иһин баттаан эд-дэбэ. Кинини сөбүлүүр дойдут-ун дьоно-сэргэтэ оһотуттан оһоньоругар тийэ сылаас, истин тылларынан ахталлап. Василий Михайлович курдук биһиги нэһилээкпитигэр учууталынан, директорууан уһунук уонна кыһамнытын ууран үлэлиибит биир да ки-һи арааһа суох буолуо.

Арбын Баһылай биһиэхэ үлэлиир эрдэбинэ олохтоох хаһыакка нэһилигин оло-буу-дьаһабын, араас собы-тиены үгүстүк суруйара. Ол да иһин оччолорго Арбын нэһилигин улуэс олохтоох-торо үчүгүйдик биллэлэрэ. Мин үгүстүк истэрим: «Үчү-гэй даҕаны корреспонде-нааххыт, нэһилээккит сон-уна сойбокко эрэ оройун олохтоохторугар тийэр—дьэн ордугуругуулларын. Кини нэһилиэк олоҕо туспарыгар ис сүрэйиттэн кыһаллара. Ол та иһин буолуо үксүн үчү-гэйи, үлэ-хамнас кыһыты-хотуутун, биридинлээн үтө-лөнү суруйар.

В. М. Абрамов ыарахан-нык ыалдыар дьэри эдэр сааһыттан саадалаан биһиги улуэспун оскуоаларыгар кыһамныһаахтык үлэлиибитэ. Үөрэх улуэстаагы управ-ления Василий Михайло-вич үлэтин үөрэтэн, билэн баран наһараадаба түһэрэрэ махталлаах суол буолуо этэ. Ю. ПОТАПОВ—САҔЫН. Арбын.

Сандалыта— хонуута, олоппоһо— от дулба, сэргээн истэр ырыата— хатын нарын суугуна

Быста-быста салбанар Баһаам уһун усталаах, Бычыкылаах, соболоох Арыт өрүс балыктаах, Биэрэгинэн кыһа сырсар Хатын чаран тулалаах, Арахпака чычычаах ылыыр Арым, талах тыалардаах, Саһарбаба тупсан көстөр Сибэккилээх хонуулаах. Олуэ кэрэ көстүүлээх Соһоойуга Баһылай, Оргууй арай эрдинэр Күөлүн тула кэрийэр. Талан, наардаан, сааһылаан Илимнэрин түһэрэр. Тохтуу түһэн, ээр-сэмээр Хотобонун кэтээрэр. Сорох кэмгэ, ардыгар, Үтээт, балык араарар. Оччоһуна Баһылай, Бүтэй үөрэн мүчүйэр. Булчут истин үөрүүтүн Манна билэр Баһылай. Оргууй арай мас тытын Кытыы дэки салайар. Ходуһатын таһыгар Үүнэн турар аар хатын. Кини тула күөх чэпир, Намыһан оттоох чээл хонуу. Манна хатын анныгар, Талтыыр күөлүн үрдүгэр Турар кыра от отуу Күүтэр курдук одуулуу. Ыксаабакка холкутук, Балыктарын ыраастыыр.

Солуурчабын, чааньыгын Оллоонугар иилтэлиир. Үтэһэбэ балык үөлэн Уотун тула туруортуур. Ону маны саньы-саньы Кулуһунун одуулуур. Күөһэ, чэйэ оргуйан, Үрүн туман устаньыыр. Үтэһэлээх балык буһан Симэһинэ буруолуур. Тутан кирибит өйөтүн Мөһөөччүгүн бэрийэр. Албаан-туомнаан отуутун, Сири-уотун аһатар. Барбыт хойуу, итин чэй, Саҕа буспут минн сыта, Үөлбүт балык барыта, Бырааһыннык кэриэтэ. Сандалыта—хонуута, Олоппоһо—от дулба, Сэргээн истэр ырыата Хатын нарын суугуна. Үчүгэйин холку, наһыл Айылбаба сыһынар. Кыһалбаны умна түһэн, Өттүгэстээн сытан ылар. Үөһэ үрдүк күөх халлаан Үрүн күнүн анныгар Хатын хойуу, намылхай Сэбирдэбин быһынар. Түһэн аһар үөр чычычаах, Олуэ кэрэ ырылаах. Сайын ахсын Баһылай, Соһоойуга—Баһылай, Манник этэ Баһылай Холку, наһыл Баһылай.

нэччилиэргэ биридэ үлэлээ-нин навьктара, бэйэ-бэйэбэ истин, табаарыстыы сыһыан үөскүүрүгэр, үлэни таһтыы-ога, дьон үлэтин сыаналыыр-га нитэр-үөрэтэр суолтата олуэ үрдүк дини саньыбын. Манн таһынан ол кэмнэргэ үлэ-сыһыалаан лаабырын нитиллээччилэрин бүтэй оһо-һуутугар, оттоһунга тэри-йэн таһаарара. Оччолорго отделениһа итинник дьаһал улахан көмөлөөбө уонна тирэх буолара. Итинник лаа-бырдары тэрийин оһону эт-хаан өттүнэн сайыһарыга, кинини айылбаба чугаһатын-га олуэ улахан нитэр суол-талааба саарбаба суох. Лаа-

Ама аастытын иһин, олох историтын барытын туоһа сотор хайдах даҕаны сатам-мата буолуо. Аастыт олох үчүгүйдэрин, итэбэстэрин арааран көрөн, кэлэр көлү-өнүэ нитэр-үөрэтэр үлэни күһүрдэр туох да куһаҕаны аһаһа суоһа. Төттөрүтүн оһо үчүгэйи-куһаҕаны араа-рар дьобура сайдыах этэ. Билигин даҕаны оһону уол-сий өйдөбүлгэ, бу мин бө-йүөлүгүм, төрөөбүт сирим-дойдум дьэн ис хоһоонноон нэһилээккэ ытыллар об-щественноһе күһүнүн оһо-һуулар үлэ баар буоллабы-на кинилэри кытыарар туох куһаҕанынаах буолуой?

хоһоонноох лекциялары оһо-рууга, кылаастар үөрэнээч-чилэринэн араас хайысха-лаах үлэлэри ыттарыы, пно-нерскай тэрилтэһэн тимуров-скай хамаандалары тэрийэн кырдыабаастарга, кыаммат-тарга көмө оһорууга о. д. а. үлэлэргэ кытытыта көх-төөх буолара. Ол сорох өттө олохпун хайысхатыттан да тутулуктааҕа эһитэ буолуо. Василий Михайлович оһо-һуонига ытыллар предмет-нэй олимпиадаларга, спор-тивнай күрэхтэһинилэргэ үөр-тэнээччилэри, учууталлары тэ-рийэн ытыгарга кыһаллара. транспорһан хаачыйара. Оболоро олимпиадаларга,

Саха аһа манна дэлэй

Саха национальнай бүлүүдэлэрин аан дойду омуртарыгар таһаарыга биниги остолобуойбут кыайан сыаналамат кылааттаах дьэтэххэ омуон буолбата буолуо. Того дьэтэххэ бу остолобуой үлэһиттэрин кыттыларынан, республика поруотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, маастар-аспыт Тарбахов И.И. саха астарын рецептураларын туһунан бастакы брошюратын манна технологунаан үлэһит сылдьан бэчээккэ бэлэмнээбитэ. Ол кэинэ иллюстрированнай кинигэ оҥорторбута. Бэлэмнэммит, хаартыскаа уһуллубут бүлүүдэлэр биниги остолобуойбутугар оҥоһуллубуттара.

Ааспыт сыл 9 ыйын түмүгүнэн «Холбос» Респотребсоюз общественной аһылыкка «Центросоюз» үрдүнэн куоталаһыга бастакы миэстэни ылбыта. Маныаха биниги улусбут общественной аһылыктын тэрлэтэлэрэ киллэрбит кылааттара, ситиһиллэрэ эмиз баар.

Кэлин уонтан тахса сыл устата улус кининнээһи «Сандалы» остолобуой республика кинигин биллэр буолла. Кырдыга да атын остолобуойдарга тэһиһэл кэрер буоллааха аһын асоптима элбэһинэн, хаачыстыбата үчүгэйинэн, сыанатынан даһаны барыларын таһыччы ордугун туһунан командировкаа сылдьааччылар, налдыттар уонна улус дьонноро бэлэтииллэр. Ордук саха национальнай блюдаларын астааһына биниги остолобуойбут республика кинигин биллэр. Ол иһин буолуо, кэлин 4-5 сылар усталаһыгар биниги остолобуойбут үлэһиттэрин республикастакы араас мероприятиеларга ыгырылалар элбээтэ.

Республикастакы конкурстарга-быстапкаларга биниги поварадыт-кондитердыт өрүү бастыыллар. Остолобуой базатыгар «Холбос» линиятынан поварадыт-кондитердыт семинардар үгүстүк ытыллаллар. Бу ытыттар мероприятиелар барыллара биниги остолобуойбут коллективин авторитета үрдэһиннэтэр, үлэт өссө тупсардыларгар көмөлөөхтөр. Коллектив республикаста ылбыт авторитета кини хас биридин үлэһиттэрин ситиһинтэ уонна салайааччытын үлэтин түмүгэ буолаллар.

Остолобуойга өр сылар усталарыгар энкилэ суох үлэһитччилэр элбэхтэр. Олох истритигэр үрдүк разрядтаах поварадыт Амонова Анна Романовна, Филиппова Татьяна Герасимовна төһө даһаны саастарынан пенсияга таһытталлар эдэр үлэһиттэргэ таһаарылаахтык үлэһит сылдьаллар, бэйэлэрин миһидэр үлэлэригэр эдэрдэри үөрэтэлэр. Остолобуой онорон таһаарытыгар кондитерскай уонна бурдук астарын онорор сыахтар кырата суох оруоллаахтар. Кондитерскай оҥоһуктар сыахтарыгар 4 киһи үлэһиттэ. Старшай кондитер Иванова Ирина Степановна бородууксуйатын ассортиментыгар хаачыстыбатыгар ахсаабат болдомтотун уураар. Бурдук астыгар сыаха аспыт өттүгэр старшайынан үлэ, тыыл

ветерана, эргин туйгуна, пенсионерка Сивцева В.П. таһаарылаахтык үлэһиттэ. Остолобуойга 30 араас идэлээх үлэһиттэр, 4 газоператор бааллар.

Илээх коллектив аспыт сылы сэмэй ситиһиннээхтэ түмүктээтэ. Бородууксуйа эргинири биллаһын 122,5 бэйэ онорор бородууксуйатын сурдаһын 113,7 бырыһын толордо. Бу ситиһин мбэх сыралаах үлэттэн таһыста.

Остолобуой коллективин эргин туйгуна, улус мунһабын депутата Тимофеева Нина Николаевна салайар. Кини кэлиһиттэри үлэһиттэри сөргөһсүйбитэ. Нина Николаевна дьонун кыахтарынан, дьобурдунан көрөн сөптөөх миэстэлэригэр аттаран туруортуур. Кинилэргэ ирдэбил күүһүрдэр, үлэлэрин толорууларын хонтуруоллуур.

Коллектив күннээһи үлэтигэр олохтоох сьрьеттан аһылык сага көрүүн астааһына болдомтотун уураар. Наадыар астарын бэйэлэргэ эрдэттэн булуналлар. Ол да иһин бу коллектив тирдидилибит былаанн өрүү аһары толорор, Улууска ытыттар бары мероприятиеларга өрүү кыттар. Нэһилиэһи наадыһытын учуоттан араас астары нэһиликтэрин тийэ сылдьан атылаһыны, быстапка—атылаһыныгар үгүстүк тэрийдэр.

Коллектив бэйэтин көбүлэһининэн улуспо бырабылаһыныгар туруорсан, урукку кинигини атылыыр маһаһын дьэттигэр аспыт сылтан «Саһарба» дьэн каһы аспыта. Каһе ис оҥоһуута сиздэрэһиннэ, музыкальнай оформлениета тупсаһынан, киһи дуоһууа сыһынаар табыгастаах миэстэтигэр кубулуйда. Кытлас көм устата каһе элбэх дьон билирбиллэрин ылла. Каһе аһылыгыгар, дьэ ис бараанын оҥоһуутугар, кууһуныгар наадалаах тэрлэлэри булууга сөбиэһиэһи Н.Н. Тимофеева үгүс сыратын биэрбитэ. Кэлин икки сылга нэһилиэһинэ сыбаайбалари, үбүлүйдэри остолобуойга сакаастаан бэлэтиир үтүгүнэ олохтонно.

Улуспо бырабылаһына аспыт сылга общепитка аһаан УАЗ-ик фургоно атылаһаан бизрбитэ коллектив үлэтигэр-хамнаһыгар туһалаах буолла.

Остолобуой коллектив онорон таһаарар бородууксуйатын өссө элбэтиһин астааһына туттуллар оборудованиеларынан кыамтата

намыһаба, үлэһит дьэтлөө кыараһаа, эргэтэ үгүс мэйиэдрэ үөскэтэллэр.

Н.Н. Тимофеева салайааччы быһытынан принципальнай уонна ирдэбиллээх. Кини бырабылаһына уонна профсоюз олохтоох комитетыгар чилиэн буоларынан мунһахтарга көрүллэр бопуруостары быһаарыга активнайдык кыттар. Улуус мунһабын депутатын быһытынан быбардааччылар туруорсар бопуруостары уонна көрдөһүүлэригэр болдомтотун уураар. Итилэри үрдүк тэрлэтэлэргэ туруорсар уонна быһаарсар. Кини улус кининнээһи уус-уран самодеятельность активнай кытааччытын, бастың общественица уонна авторитеттаах салайааччы, дьэ көргөн мааны ийэтин быһытынан биллэр.

Билигин бу коллектив саха поруотун чулуу уола, политическай, общественной деятель, саха автономиятын төрүттүһит М.К. Аммосов 100 саһын туолар өрөгөйдөөх үбүлүөһүн үлэһиттэргэ үрдүк ситиһиннээхтэ, кэрэбэли үбүлүөһүгэ кэлэр ылдыттары үөрдэ көрсөр туһугар бэлэмнэһи үлэтин саһалаата. Бүгүңгү туругунан коллектив улуспугугар кини туттар тэрлэтэлэриттэн биридэстэринэн буолар.

Аһы сайын үбүлүөһүгэ кэлэр мааны налдыттары сөптөөх таһымга көрсөр туһугар остолобуой ис-тас кестүүтүн тупсардыһына эрэ табыллара буолуо. Онон улус дьаһалтата болдомтотун ууран үп-харчы өттүнэн сөптөөх өйбүлү оҥору дьэн эрэннэхпитин баһарабыт.

Н.Н. Тимофеева салайар «Сандалы» остолобуойун, «Саһарба» кафетин коллективтара быйыл даһаны тыа сирин нэһилиэһиннээһи хаачыһыга кыһамныларын ууран үлэһиттэригэр эрэнэбин.

Ф. ПРОТОПОВ,
улуспо профкомун
председателэ.

Снимокка: Улуус кинин «Сандалы» остолобуойун V-с разрядтаах повара Филиппова Татьяна Герасимовна 20-ч сыл талан ылбыт идэтин үрдүк хаачыстыбаах, араас ассортиментнаах аһы астаан нэһилиэһиннээһи күндүлээтэ. Кини урукку сылларга И.И. Тарбахов (хаһас) салалтатынан повара үстүк идэтин баһылаабыта.

Телевидение программата

ПОНЕДЕЛЬНИК, 24

06.00 Телеканал «Доброе утро» 09.00 Новости 09.15 «Девушка по имени Судьба» 10.00 Поле чудес 11.00 Человек в маске 11.30 «Угадай мелодио» 12.00 Новости 12.15 Фигурное катание Чемпионат мира Показательные выступления 13.45 Футбольное обозрение 14.15 Авторская программа Г. Скороходова «В поисках утраченного» Глен Миллер 15.00 Новости 15.20 «Тайны старого Лондона» Мультс. 15.45 Марафон-15 16.05 Звездный час 16.40 «Нико и его друзья» Молод. с. 17.10 «До шестнадцати и старше» 17.35 Вокруг света 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.20 «Девушка по имени Судьба» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодио» 20.05 Понедельник с Познером Программа «Человек в маске» 20.45 «Спокойной ночи малыши» 21.00 Время 21.45 Фантастический сериал «Полтергейст» 9-я серия 22.45 Футбольное обозрение 23.15 Фигурное катание Чемпионат мира Показательные выступления 00.50 Новости 01.10 «Линия кино» Мир Франца Кафки в фильме «Процесс». 2-я программа Якутск 07.00 «Утром» Инф.-муз. прогр. Канал «Россия» 07.30 Утренний экспресс 07.55 «Тимаркет» 08.00 Телемагазин 08.05 «Клубничка» Телес. 08.35 Дорогая редакция 09.00 Товары—почтой 09.10 Караоке по-русски 09.40 «Санта-Барбара» 10.30 Товары—почтой 10.35 Деловая Россия 11.15 Товары—почтой 11.25 Россияне 11.40 Футбол без границ 12.05 Паниха, 14 12.10 Автограф 12.15 Пропущенный сеанс «Приближение» Худ. фильм 13.50 «Домашний доктор» 13.55 Магазин недвижимости 14.00 Вести 14.15 Совершенно секретно 15.10 Диалог о животных 15.40 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 16.20 Там-там новости 16.30 Лукоморье 16.50 «Посмотри на себя» 17.00 Вести 17.15 Вместе Якутск 17.45 «Вестна Март Женщина...» 18.15 Якутской Степной думе—170 лет Часть 2 18.35 Знакомьтесь; колледж Швейцарии и Англии 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.35 Идэ абылагар ылларан...» (журналист Иван Ксенофонтов туһунан) Канал «Россия» 21.30 «Санта-Барбара» 22.30 Ночная жизнь городов мира Тель-Авив 23.00 Вести.

ВТОРНИК, 25

1-я программа Канал ОРТ 06.00 Телеканал «Доброе утро» 09.00 Новости 09.15 «Девушка по имени Судьба» 10.00 Программа В. Познера «Человек в маске» 10.45 Смехопанорама Ведущий—Е. Петросян 11.30 «Угадай мелодио» 12.00 Новости 12.15 Библиотека приключений «Бронзовая птица» 1-я серия 13.25 «Как грибы в горохом восвали» Мультс. 13.45 Америка с М. Таратутой 14.15 Авторская программа Г. Скороходова «В поисках утраченного» Джуди Гарланд 15.00 Новости 15.20 «Тайны старого Лондона» Мультс. 15.45 Кварете «Веселая квампания» 15.55 Мультитролли 16.15 Волшебный мир, или снимаем 16.40 «Нико и его друзья» Молод. с. 17.10 «До шестнадцати и старше» 17.35 Вокруг света 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.20 «Девушка по имени Судьба» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодио» 20.05 Спокойной ночи малыши 21.00 Время 21.45 Людмила Целиковская и Павел Кадочников в музыкальной комедии «Антон Иванович сидится» 23.20 Пресс-клуб 00.15 «Театр+TV» Сергей Маковецкий 00.55 Новости 2-я программа Якутск 07.00 «Утром» Инф.-муз. прогр. Канал «Россия» 07.30 Утренний экспресс 07.55 «Тимаркет» 08.00 Вести 08.30 «Телемагазин» 08.35 «Клубничка» Телес. 09.05 Дорогая редакция 09.30 Товары—почтой 09.40 «Аншлаг» представляет 10.15 «Санта-Барбара» 11.05 Товары—почтой 11.10 Деловая Россия 11.50 Товары—почтой 12.00 Россияне Якутск 13.30 «Түөлбэ» Алданский улус Канал «Россия» 14.00 Вести 14.15 «В поисках капитана Гранта» Худ. фильм 4-я серия 15.25 Двойной портрет 15.50 Бес-

СРЕДА, 26

1-я программа Канал ОРТ 06.00 Телеканал «Доброе утро» 09.00 Новости 09.15 «Девушка по имени Судьба» 10.05 Тема 10.50 «В мире животных» (с сурдопереводом) 11.30 Угадай мелодио 12.00 Новости 12.15 Библиотека приключений «Бронзовая птица» 2-я с. 13.35 Леонид Якубович в телеигре «Колесо истории» 14.15 Авторская программа Г. Скороходова «В поисках утраченного» Иван Перверзев 15.00 Новости 15.20 «Тайны старого Лондона» Мультс. 15.45 Кактус и К 10.55 Домини-соль 16.15 Зов джунглей 16.40 «Нико и его друзья» Молод. сериал 17.10 «До шестнадцати и старше» 17.35 Вокруг света 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.20 «Девушка по имени Судьба» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 «Угадай мелодио» 20.05 «Чтобы помнили» Павел Панков Ведущий—Л. Филатов 20.45 Спокойной ночи, малыши 21.00 Время 21.45 Жюльетт Бинош ч Ральф Финнес в мистической мелодраме «Грозовой перевал» 23.40 Легенда Голливуда Музыка. комедия «Люющие под дождем» 01.25 Новости 01.45 Пресс-экспресс 2-я программа Якутск 07.00 «Утром» Инф.-муз. прогр. Канал «Россия» 07.30 Утренний экспресс 07.55 Тимаркет 08.00 Вести 08.30 Телемагазин 08.35 «Клубничка» Телес. 09.05 Дорогая редакция 09.30 Товары—почтой 09.40 «Хамелеон» 10.15 «Санта-Барбара» 11.05 Деловая Россия 11.45 Товары—почтой 11.55 Россияне 12.10 Момент истины 12.40 «К-2» представляет: Ален Делон, Жюльетт Бинош ч Леонардо Ди Каприо в программе «Почелуй в диафрагму» 13.30 «21 кабинет» 14.00 Вести 14.15 Товары—

ЧЕТВЕРГ, 27

1-я программа Канал ОРТ 06.00 Телеканал «Доброе утро» 09.00 Новости 09.15 «Девушка по имени Судьба» 10.00 «Чтобы помнили» Павел Панков Ведущий—Л. Филатов 10.45 «Клуб путешественников» (с сурдопереводом) 11.35 Смак 12.00 Новости 12.15 Библиотека приключений «Бронзовая птица» 3-я серия 13.20 «Приключения Васи Куролесова» Мультс. 13.45 Очевидное-невероятное 14.15 Авторская программа Г. Скороходова «В поисках утраченного» Вера Марецкая 15.00 Новости 15.20 «Тайны старого Лондона» Мультс. 15.45 Остров Чунга-Чанга 16.05 Музыкальная карусель 16.40 «Нико и его друзья» Молод. с. 17.10 «До шестнадцати и старше» 17.35 Вокруг света 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.20 «Девушка по имени Судьба» 19.05 Погода 19.10 Час Пик 19.35 Джентльмен-шоу 20.05 Моя семья: развод 20.45 «Спокойной ночи, малыши» 21.00 Время 21.45 «Оскар-97» Передача из Лос-Анжелеса 23.30 «Жизнь замечательных людей» Вишневская ч Ростропович История любви 00.00 Новости 00.20 Пресс-экспресс 2-я программа Якутск 07.00 «Утром» Инф.-муз. прогр. Канал «Россия» 07.30 Утренний экспресс 07.55 «ТВ-маркет» 08.00 Вести 08.30 Телемагазин 08.35 «Клубничка» Телес. 09.05 Дорогая редакция 09.30 Товары—почтой 09.40 Сам себе режиссер 10.15 «Санта-Барбара» 11.05 Товары—почтой 11.10 Деловая Россия 11.50 Товары—почтой 12.00 Ваш партнер 12.05 Автограф 12.10 Субботний вечер Галиной Вишневской и Мстиславом Ростроповичем Якутск 13.40 «Түөлбэ» Верхневиллокий улус Канал «Россия» 14.00 Вести 14.15 «В поисках капитана Гранта» Телефильм 6-я с. 15.25 «Романсада-97» Конкурс русского романа Передача 3-я 15.40 На пороге века 16.10 Ваш партнер 16.20 «Иванов, Петров, Сидоров и другие» 17.00 Вести 17.15 «Люди Денги Жизнь» 17.40 Там-там новости 17.50 Лукоморье Якутск 18.15 «Арчы» Чыамайыкылар опыттарынан 18.45 Хатылы нэһилиэһин сыйнаһынан киниз 19.00 «Я и все мы» (По материалам командировки ч Усть Алданский улус) 19.35 Муз. антракт 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск 20.25 Телевидение и радио в кадре и за кадром 20.55 «62-я параллель» Канал «Россия» 21.25 «Санта-Барбара» почтой 14.20 «Экспрессив» 14.25 «Магазин недвижимости» 14.30 «В поисках капитана Гранта» Худ. телеф. 5-я с. 15.40 «Автограф» 15.45 «Маска, кто ты?» Национальный театральный фестиваль «Золотая маска» 16.15 «Экспрессив» 16.20 «Иванов, Петров, Сидоров и др.» 17.00 Вести 17.15 Образ жизни 17.45 Там-там новости Якутск 18.00 «Дальний Восток» 18.30 «Сахалы саһара үөрэнэбит» 19.00 «Мин уонна 21 үйэ» Коркин оскуолатан 19.40 «Саха сирэ» (Якутия) Инф. прогр. Канал «Россия» 20.00 Вести Якутск «Час главы улуса» В студии—глава Администрации Оленекского улуса С. И. Кривошапкин Канал «Россия» 21.25 «Санта-Барбара» Якутск 22.20 Элгэһи сиригар Канал «Россия» 23.00 Вести 23.16 «Мстислав Ростропович Монолог» 00.00 «Телемагазин».

Телевидение программата

ПЯТНИЦА, 28

1-я программа Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро»
09.00 Новости
09.15 «Девушка по имени Судьба»
10.00 Моя семья: Развод
10.55 Пока все дома
11.30 Играй, гармонь любимая
12.00 Новости
12.15 Уроки жизни в фильме «Предательница»
13.40 Джентльмен-шоу
14.15 Авторская программа Г. Скороходова
«В поисках утраченного»
Евгений Самойлов
15.00 Новости
15.20 «Тайны старого Лондона»
15.45 Фильм-сказка «Кащей бессмертный»
16.50 Рок-урок
17.30 Магия: Мир сверхъестественного

18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.20 «Девушка по имени Судьба»
19.10 Погода
19.15 Человек и закон
19.45 Поле чудес
20.45 Спокойной ночи, малыши
21.00 Время
21.45 «Великие сыщики» Колombo в детективе «Жертва красоты»
23.10 Взгляд
23.55 Ночной кинозал
Остросюжетный фильм «Миллион — не деньги»
01.35 Новости
01.50 Пресс-экспресс

2-я программа Якутск 07.00 «Утром» Инф.-муз. прог.
Канал «Россия» 07.30 Утренний экспресс
07.55 Товары — почтой
08.00 Вести 08.30 Медицинский вестник 08.40
«Клубничка» 09.10 Дорогая редакция 09.35
Товары — почтой 09.45 Л-клуб 10.20
«Санта-Барбара» 11.10 Деловая Россия 11.50
Торговый дом «Ле Монти» 12.05 Россияне 12.20
Момент истины 12.45 Палиха, 14. 12.50 Автограф 12.55
«Богема» Беата Тышкевич 13.35 Минарет 13.55
Магазины недвижимости 14.00 Вести 14.15
«В поисках капитана Гранта» Худ. фильм 7-я с. 15.35
Репортаж ни о чем 15.50 Золотая карта России
«Новый Иерусалим» 16.15 Экспресс-вестник 16.20
«Иванов, Петров, Сидоров и другие» 17.00
Вести 17.15 Арена для сенсаций 17.40
Там-там новости 17.50 Лукоморье Якутск 18.10
«Өркөн» Олекма Год образования 18.30
Чурапчы улууһунтан культура сонуннара 19.00
Правовой канал 19.30 Реклама 19.40
«Саха сирэ» (Якутия) Инф. программа Канал «Россия» 20.00
Вести Якутск 20.20 «Геван» «Ньургун Боотур» эбээнни сааһаа 20.45
Парламентский вестник 21.00 Репортаж о новостройках г. Якутска Канал «Россия» 23.00
Вести 23.20 Блок-нот Муз.-инф. п.

15.20 «Союзмультфильм» представляет: «Возвращение блудного попугая» «Рикки-такки-тави» 16.10 Америка с М. Таратутой 16.35 В мире животных 17.15 Леонид Якубович в телеигре «Колесо истории» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.35 КВН-ассорти 19.00 Погода 19.10 Не зевай! 11.00 Утренняя почта 11.35 Смак 11.55 Изабелла Юрьева, Марина Ладьянина, Клара Лучко в концертной программе «С верой, надеждой, любовью» 13.10 Ростропович и др. в программе «Приглашение к музыке» 13.40 «Умники и умницы» 14.25 Очевидное-невероятное 15.00 Новости

СУББОТА, 29

1-я программа Канал ОРТ
07.45 Василий Шукшин в приключенческом фильме «Золотой эшелон» 09.25 «Большое путешествие Болека и Лелека» «Каникулы Болека и Лелека» 09.45 Домашняя библиотека 10.00 Новости 10.15 «Слово пастыря» Митрополит Кирилл 10.30 Не зевай! 11.00 Утренняя почта 11.35 Смак 11.55 Изабелла Юрьева, Марина Ладьянина, Клара Лучко в концертной программе «С верой, надеждой, любовью» 13.10 Ростропович и др. в программе «Приглашение к музыке» 13.40 «Умники и умницы» 14.25 Очевидное-невероятное 15.00 Новости

15.20 «Союзмультфильм» представляет: «Возвращение блудного попугая» «Рикки-такки-тави» 16.10 Америка с М. Таратутой 16.35 В мире животных 17.15 Леонид Якубович в телеигре «Колесо истории» 18.00 Новости (с сурдопереводом) 18.35 КВН-ассорти 19.00 Погода 19.10 Не зевай! 11.00 Утренняя почта 11.35 Смак 11.55 Изабелла Юрьева, Марина Ладьянина, Клара Лучко в концертной программе «С верой, надеждой, любовью» 13.10 Ростропович и др. в программе «Приглашение к музыке» 13.40 «Умники и умницы» 14.25 Очевидное-невероятное 15.00 Новости

Формана «Вальмон» 01.40 Пресс-экспресс
2-я програм Канал «Россия» 08.00 Вести 08.20 «Заяц, который любил давать советы» «Как прекрасно светит сегодня луна» Мультф 08.45 «Тайны темных джунглей» Телес. (США) 5-я серия 09.35 Мемориана Теленгра 10.00 Клуб «Андрейалин» 10.15 Доброе утро, страна 11.00 «Вести» в одиннадцать 11.30 «ТИ-маркет» 11.40 Грош в квадрате 12.10 Наш сад 12.20 «Романсиада-97» 12.35 Лучшие игры НБА 13.30 Анонимные беседы 14.00 «Противостояние» Телес. (США) 5-я с. Якутск

14.50 Программа передач. 14.55 Тытык сирдэр ырытан кэпсэти Аһаас эфир 15.35 Мультф. 15.40 Научная конференция школьников «Шаг в будущее» 16.05 «Кэм» 16.35 Культура колледжын юбилейн көрсө 17.35 Встречи в Москве 18.05 «Кэпсээнит тыа дьоно» 18.30 «Оо, дэ буолар да эбит» 19.00 «Студ-инфо» 19.15 «Лена-ТВ» Реклама и поздр. 20.05 «Имя РЕК» Канал «Россия» 20.45 Церемония закрытия Национального театрального фестиваля «Золотая маска» 22.20 Кевин Костнер в фильме «После грез» (США) 00.15 Репортер 00.30 Программа «А».

НАМНААБЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НОЛУОК ИНСПЕКЦИЯТА ИНИТИННЭРЭР:

Российской Федерация катын президентин 1997 сүл «Кыра предпринимательство субъектарыгар анаан нолуоктаанын, учуот уонна отчуотунас судургутуллубут тиһинин туһунан 1995 сүл ахсынны 29 күнүөбү 222 №-дээх сокуонун «Саха республикатын сирингэр туттуу. Саха Республикатын Президентин 1996 сүл балабан ыйын 3 күнүөбү 1496 №-дээх ыйаабынан бигэргэтиллибит бэрээдэгэр ударытылары уонна эбинлэри киллэрэр туһунан Саха республи-

катын президентин 1997 сүл кудун тутар 14 күнүөбү 74 №-дээх ыйаабар олобуран, улуус бары эргинэратылаһар Улээн дьарыктанар, мунуган 15 кини үлэһиттээх (бэдэрээттэһин уонна гражданскай-правовой характердаах атын дуогабардарынан үлэһэччилэри киллэрэн туран) юридическай кыахтаах теритлээр уонна эргинэр-атымылы улээн кууһунан уонна биридилээн, транспорт бары көрүгүэринэн таһаары уонна

пассажирдары таһынан дьарыктанар биридилээн предпринимателлэргэ бары, бу дьыл муус устар 1 күнүгэр дьыла Намнаабы нолуок инспекциятыгар сулаллык кэлэн, учуот уонна отчуотунас судургутуллубут систематыгар кириэн патент ыларгытыгар ыгырар. Патент төлөбүрүн кэмизер киллэрдэхтэринэ, предпринимателлэр дохуоттары уонна ороскуоттары учуоттааныны ытыгыттан босхолонолор. Патены атылаһан ылы-

та суох эргинэр- атылаһар улэни олоххо киллэрдэххэ, нолуок государственной инспекцията ыстараап быһытынан РФ сокуоннарынан олохтоммут Улэ төлөбурун саамай алын кээмэин 50 төгүллээбит сабаны ирдээн ылар (4174500 солк.). Патены Намнаабы налоговой инспекцияба сарсыарда 8 чаастан кинэ 20 часка дьыла (өрөбүлэ суох) ылыаха сеп. Намнаабы налоговой инспекция.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ НАЛОГОВАЯ ИНСПЕКЦИЯ ИЗВЕЩАЕТ:

Государственная налоговая инспекция по Намскому улусу во исполнение Указа Президента РС (Я) от 14.03.97 номер 74 «Об упрощенной системе налогообложения, учета и отчетности для субъектов малого предпринимательства» обя-

перейти на упрощенную систему налогообложения, учета и отчетности предпринимателей, осуществляющих торговую-закупочную деятельность и транспортные перевозки, а также юридических лиц с предельной численностью до 15 человек, осуществляющих торговую-за-

почную деятельность. Предлагаем всем в срок до 01 апреля 1997 года перейти на упрощенную систему с обязательной уплатой стоимости патента. При осуществлении деятельности без приобретения патента государственной налоговой инспекцией на-

гается взыскание в виде штрафа в размере 50 минимальных месячных оплат труда (4174 500 рублей). Патент можно получить в налоговой инспекции с 8 часов утра до 20 часов без выходных дней. Госналогинспекция по Намскому улусу.

ИИРЭХ ТЫЛЛАР

Улуспо правлениета, профкома, кырдыбаастарын сэбиэтэ үлэ, тыыл ветеранын, потребкооперация актыбынны пайщигын Протопопова Акулина Павловнаны 80 сааһын туолбутунан итиник-истинник эбэрдэлиилэр, бабараллар киниэхэ чэгизэн доруобуйаны, уһун дьоллоох олобу!

Күндүтүк саныр тапталаах ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, үлэ уонна тыыл ветеранын коммунистическай үлэ ударнигин ПРОТОПОПОВА Акулина Павловнаны үрүн күнү көрбүтэ, күөх окко үктэмизэ 80 сыла туолар кэрэ-бэлиэ юбилейинан ис сүрэхпиттэн үөрэ-көтө эбэрдэлиибит!

үтүө сүбэһит буолан өссө да уһундук, дьоллоохтук олороргор бабараттар. Кыргызтарын, уолаттарын, кийинтэрин, күтүөттэрин, сиэннэрин, хос сиэннэрин.

Кэрэ ыраас санаа кымын ыһар күндү Матрена Никифорова СИВЦЕВАНЫ 70 сааскын туолар үөрүүлэх юбилейинан истиг иһирэх санаанан эбэрдэлиибит. Сандаал сааскылы Сайабаас санаан Сайда турдун, Үөрүү-көтүү энгэрдэтин, Ыарыы ыалласпатын, Кырдыбы кыттыспатын, Санаан сатарыйбатын, Дууһаг туоххаһыйбатын, Үлэ, айхал аргыстатын, Дьол добордостун дииэн алгыбыт.

Күндүтүк саныр тапталаах ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, үлэ уонна тыыл ветеранын коммунистическай үлэ ударнигин ПРОТОПОПОВА Акулина Павловнаны үрүн күнү көрбүтэ, күөх окко үктэмизэ 80 сыла туолар кэрэ-бэлиэ юбилейинан ис сүрэхпиттэн үөрэ-көтө эбэрдэлиибит!

Бийигини үлэбэ үөрэххэ, сырдыкка, кэрэбэ угуйар сылаас сыһынын, үтүө сүбэ, амарах кыһамныг, тапталын иһин тылыннан этиллибэт, сургуунан суруллубат барба махталбытын этэбит. Күн-дьыл диини билбэккэ инникитин даһаны чэгизэн-чэбдик сыдыбаһыгын күөс-көмө,

Дьокуускайтан Прасковья Григорьевна Гермогенова, Намтан Адамовтар.

Хамаатта олохтоохторугар Новгородова Ольга Ивановна, Дмитрий Дмитриевичка, оболоругар, аймахтарыгар уоллара, бырааттара ВАНЮКА хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Ылалгыт Кривошапкиннар.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.

ОТДЕЛЛАР информация, сурук; төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141, «Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэбитин, дьэбэит аадырыһын чуолкай ыйын. Автор этэрэ мөлдүй хайыт санаатынын бири буолуохтаах диин буолбат.

«Энисиэли» — Нам улууһун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1. Учредителлэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания. С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көгүлүн көмүскүүр региональной инспекциятыннан регистрацияламмыт № Я 0085.

Нам улууһун типографията: 678040, Нам с., Ленскэй уул. 85. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэч. лис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тиража 2362. Бэчээттэнэ 21.03.97 с. Сакааһын №-рэ 32.

Реклама • Биллэршилэр • Реклама

ВНИМАНИЮ ВЫПУСКНИКОВ ШКОЛ УЛУСА!
Намское улусное управление образования доводит до сведения выпускников, что преподаватели Сибирской (г. Новосибирск) и Дальневосточной (г. Хабаровск) государственных академий путей сообщения с 24 марта по 1 апреля с. г. в г. Якутске проводят консультации по физике и математике для всех желающих поступить в вышеуказанные ВУЗы.
За справками обращаться в управление образования в каб. 209 или по телефонам: 21-4-08, 21-3-94.

В целях социальной защиты населения страховая компания «САПИ-ПОЛИС» решила предоставить ссуду для своих клиентов, заключивших договор страхования дополнительной пенсии в 1994-95 году. Сегодня, когда многие якутяне испытывают большие сложности финансовой поддержке своих клиентов пришлось как нельзя кстати. Причем ссуда выдается на льготных условиях: проценты за пользование ею составят лишь 2,5% в месяц, а использовать ее можно по своему усмотрению, тем самым решив для себя многие насущные проблемы. А это может быть и приобретение стройматериалов, покупка необходимых в хозяйстве вещей, оплата учебы, путевки за лечение и многое другое.
Чтобы оформить ссуду, страхователю достаточно иметь договор страхования дополнительной пенсии и написать личное заявление. Надо напомнить, что клиентам следует поторопиться с оформлением ссуды.
По всем вопросам обращаться по адресу: с. Намцы ул. Чернышевского, 12.

Продается частный дом, лафет с окладом в Партизане. Стенка, тахта б/у, а/м «Запорожец». Обращаться по тел: 21-750 ул. Аммосова 44, кв. 7.

Таптыыр обобут, бырааппыт НОВГОРОДОВ
Иван Дмитриевич бу дьыл кулун тутар 19 күнүгэр, 17 сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүн табаарыстарыгар, доботторугар диригиник курутуйан иһитиннэрэбит. Ийэтэ, аһата, эдьинийдэрэ, убайдара, балтылара, бырааттара.

Нам улууһун тыатын хаһаайыстыбатын управлениетын, профсоюзной комитетын коллектива улуус семенной госинспекциятын начальнигар Степанова Сардаана Дмитриевна уонна кини төрөпүттэрингэр тапталаах кыра быраата, уоллара **НОВГОРОДОВ ВАНЯ** соһумардык олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэллэр.

Күндүтүк саныр бырааппыт, убайыт **НОВГОРОДОВ ВАНЯ** хомолтолоохтук өлбүтүнэн төрөпүттэрингэр, биригэ төрөбүттэрингэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Колесовтар, Дьяконовтар, Рехлясовтар, Румянцевтар.

Хамаатта олохтоохторугар Новгородова Ольга Ивановна, Дмитрий Дмитриевичка, оболоругар, аймахтарыгар уоллара, бырааттара **ВАНЮКА** хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын биллэрэбит.

Хамаатта нэһилиэтин олохтоохторугар, чугас ыалларытыгар Новгородов Д. Д., Новгородова С. И., оболоругар уоллара **НОВГОРОДОВ ВАНЯ** өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Ылалара Охлопковтар.

Хамаатта дьаһалтатын операторыгар Новгородова Ольга Ивановна, кини таптыыр уола **ВАНЯ** хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиэрдэллэр. Хамаатта дьаһалтата уонна профсоюзна.

Күндүтүк саныр биригэ үөрэммит табаарыспыт, үөрөппит обобут НОВГОРОДОВ Иван Дмитриевич бийиги кэксэбиттэн хомолтолоохтук туораабытыгар ийэтингэр **Ольга Ивановна**, аһатыгар Дмитрий Дмитриевичка, эдьинийдэрингэр, убайыгар, аймахтарыгар дириг хомолтообутун тиэрдэбит. 1996 с. Хамаатта орто оскулатын выпускниктара, кылаас сал. В. С. Ядрихинская, И. В. Васильев.

Хамаатта саха-французскай оскуола учуутала Новгородова Ольга Дмитриевна, кини тапталаах быраата **ВАНЯ** хомолтолоохтук өлбүтүн коллектив дириг кутурбаммын тиэрдэр.

Улуустаабы үп управлениетын үлэһит эр э уһун сылларга оройуоннаабы үп салаатыгар үлэһэбит Михайлов а в а Елена Леонидовна таптыыр уола **ФЕДОРОВ** Владимир Афанасьевич Сунтаар улууһугар соһумардык өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын биллэрэлэр.

Намнаабы сбербанк коллектива отделение ветераныгар Михайлова Елена Леонидовна таптыыр обото Сунтаарга олорор **ФЕДОРОВ** Владимир Афанасьевич хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириг кутурбаммын тиэрдэр.

Үөрэх управлениета, профсоюзун комитета Арбын оскулатын учууталыгар Федоров Леонид Афанасьевичка быраата Федорова Антонина Егоровнаа кэргэнэ **ФЕДОРОВ** Владимир Афанасьевич соһумардык өлбүтүнэн дириг кутурбаммын тиэрдэллэр.

I Хомуस्ताах орто оскулатын учууталларыгар Колесова Елена Васильевна, Александр Михайловичка, оболоругар таптыыр аһалара, эһэлэрэ **ВИНОКУРОВ** Василий Прокопьевич өлбүтүнэн бийиги дьэ кэргэттэриттэн дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Елена, Николай, I Хомуस्ताах.